

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GAZETA CZĘSTOCHOWSKA

RENARDTA

Pod kierunkiem
MUNTA TRZEBIŃSKIEGO

ADMINISTRACJA
Częstochowa II-ga Aleja Nr. 43

Często

War

zeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop

esantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

leja № 43.

„ODEON”

Od soboty 18 do wtorku 21 Czerwca (włącznie)
na programu!

Wdzięczność Indjanki dramata w wykonaniu naj-
lepiej naukowe zdjęcia z natury **Czy ja niemam**
zności p. Lejmęna **Obowiązek i miłość matki**
-włoskich W wykonaniu najlepszych artystów: „Teatro
Komiczny **Legenda o Królu Midasie** fantazja w
kolorach.

Zmiana programu w każdą środę i sobotę. W Kalleskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

Ceny miejsce z ykła. Szczegóły w afiszach i programach.

LEKARZ-DENTYSTA GREJNIEC

Przyjmuje podczas lata w CZĘSTO-
CHOWIE: I Aleja №10 dom p. Rajchero-
wej codziennie od 9—3 po południu
bez przerwy w Ostrowach zaś w domu
p. Rataja od 4 1/2 do 6 wieczór.

Poleca Nr. 1 swego wydawnictwa,
poświęconego krzewieniu zasad zę-
bolecznictwa wśród mas najszerszych
D.t. „Ogólne zasady pielęgnowania
zębów i jamy ustnej”. Cena 5 i 10 k.
Ządać w księgarniach! 20

LECZNICA chorób zębów i jamy ustnej MARIANA PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja. 67 wprost ko-
ścioła po Marjawił. Zarządzający lekarz
d-ta B. MUSZYŃSKI przyjmuje
codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9—1 i od
3—7 p. p.
I Aleja № 8 pierwsze piętro dom p. Rygockiej.

Na wakacje!

Rok szkolny zbliża się ku końcowi.
Egzamina dojrzałości i przejściowe w
szkolach średnich częstochowskich są
już pokończone, a zapewne i w całym
kraju, i za kilka dni nastąpi rozdział
cenzur. Młodzież szkolna uda się na
zasłużony wypoczynek letni, by z no-

wym zapasem sił wrócić na jesień do
dalszej pracy i nauki, lecz już nie wszy-
stka. Ci z niej, którzy mają patenty
maturalne w kieszeni, nie wrócą już do
tych samych murów.

Znowu więc nasza tak młoda polska
szkoła wypuszcza w świat setki wy-
chowanków, a wraz z tem staje otwo-
rem kwestja wyższych studjów i wy-
szych uczelni. Niedawno tak namiętnie
dyskutowana w prasie polskiej kwestja
bojkotu uniwersytetu warszawskiego nie
dała żadnego rezultatu. Gorzej jest, że
w każdym razie nie mogłaby dać takie-
go, jakiego byśmy sobie życzyli, — nie
mogła stworzyć w kraju polskiej wy-
szej uczelni.

Po wywczasach więc letnich zarzają
się uniwersytety galicyjskie i politechni-
ka lwowska nowymi przybyszami z
królestwa, a fala popłynie również dalej
na zachód, do Niemiec, Belgii, Szwaj-
carii i Francji. Tam młodzież nasza się
spotka z zupełnie innymi warunkami
życia i nauki. Swojskich profesorów-
wychowawców zastąpią poważni profeso-
rowie-prelegenci. Miast przyjaciół i
kolegów w salach wykładowych spot-
ykać się będzie z tłumami ludzi obcych,
częstokroć wrogich.

Ciężką i twardą szkołą życia jest na-
uka na uniwersytetach obcych. Młod-
zież nasza jest tam pozostawiona zupeł-
nie sama sobie. Społeczeństwo nie
wie nic o przejściach i kolejach losu,
które stają się udziałem studentów pol-
skich w Antwerpii, Zurichu, Sztutgar-
dzie i Paryżu. Społeczeństwo prawie
zupełnie nie troszczy się o kierunek du-
chowy i moralny, w którym ta młod-
zież się rozwija, ale też po części nie
ma ku temu żadnej możliwości. Wysła-
my w świat niedoświadczonych mło-
dzieniaszków, Belgja i Szwajcarya zwraca
nam już dojrzałych mężów. Droga,
którą student od młodożycia do męża
przebyć musi, pozostaje dla społeczeń-
stwa zakryta. Tylko głuche wieści

przedostają się czasami do kraju o zja-
zdach, wiecach i uchwałach studentów
polskich za granicą.

Nam potrzeba nietylko dobrych le-
karzy, matematyków, techników i in-
żynierów, ale przede wszystkim dzielnych
obywateli. Wiedzy fachowej uczelnie
zagraniczne udzielają podostatkami dla
chęcych z niej korzystać. Nie ustępują
im pod tym względem i wyższe zakłady
naukowe galicyjskie. Ale te ostatnie
są zakładami polskimi na polskiej ziemi
i łatwiej jest tu studentowi polskiemu
kształcić się na dzielnego fachowca,
lecz też i na dzielnego obywatela. Trze-
ba jednak przyznać, że i w miastach
uniwersyteckich zagranicznych tylko
procent drobny i nikły bardzo młodzie-
ży polskiej odpada jak kłokol od ziarna.
Młodzież polska krzyżową drogę swoich
studjów zagranicznych przebywa z wy-
częskiem. A tam w Paryżu, Brukseli czy
Berlinie zdobywa ona to, co trudnoby
jej było otrzymać w kraju; jakiś inny
pogląd na rzeczy—jeżeli tak powiędzie
można—europejski punkt widzenia.

Ale w kraju czy zagranicą potrzeba
przedewszystkiem pracy i dobrych chę-
ci, sił i wytrwałości. To wszystko trze-
ba sobie obecnie w czasie wakacji u-
prytomnić i przygotować siebie i swe
siły do tej nowej a cięższej już walki.

Stf. Z

Fałszywe rewelacje?

„Kurjer Warszawski” drukuje w dal-
szym ciągu rewelacje i dokumenty, o-
trzymane od byłego szpiega pruskiego,
Rakowskiego, a równocześnie z poważ-
nej strony zaprzeczono autentyczności
tych dokumentów. Zaprzeczyl miano-
wicie krakowski „Czas” i lwowska
„Rzeczpospolita”, do której się swego
czasu szpieg Rakowski, po swojem prze-
krocie zerwanu z policją pruską, prze-

dewszystkiem ze swojemi wiadomościa-
mi zwrócił. „Rzeczpospolita” część re-
welacji Rakowskiego, które wedle nie-
można było uważać za autentyczne, o-
głosiła drukiem jeszcze w zeszłym roku,
a wiaro godność tych dokumentów, które
obecnie „Kurjer Warsz.” ogłasza, zakwe-
stjono wala.

„Rzeczpospolita” w dłuższym wywo-
dzie wykazuje błędy i fałsze w doku-
mentach Rakowskiego i twierdzi, że je-
żeli je pisano w konsulacie pruskim we
Lwowie, to pisał w każdym razie nie-
konsul, a jacyś podrzędni urzędnicy, któ-
rych nazwiska znowu są zmyślone. Wy-
wody „Rzeczpospolitej” są logiczne
w wielu miejscach trafne.

Jednakże sama „Rzeczpospolita”
stwierdza, że stosunki rusińsko-pruskie
istnieją i były na to już dowody i że
wskazany przez Rakowskiego Fedorcuk
mieszkańcy w Paryżu, jest ogólnie znany,
jako agent rusiński, pozostający w
porozumieniu z Prusakami.

Otóż trzeba stwierdzić również, że
ten Fedorcuk pozostaje także w bli-
skim kontakcie z kierownikami partji u-
kraińskiej. A bardzo podejrzanie świad-
czy to o partji, jeżeli ona na swego a-
genta dla spraw ważnych politycznociępu
błycystycznych w tak ważny m punkcie,
jakim jest Paryż, wybiera szpicla pruj-
kiego. Znaczy to, że drogi, po których
taka partja kroczy, nie zawsze są dro-
gami uczciwych ludzi.

Z drugiej strony ogólnikowe wyra-
zenia „Czasu” i „Rzeczpospolitej” o
stosunkach prusko-rusińskich nie wystar-
czą. Trzeba stwierdzić, że były do-
wody na prowokatorską robotę pruską
wśród Rusinów galicyjskich właśnie
pruskiego konsulatu we Lwowie. Swego
czasu, gdy bar. Spesshardta, konsula
pruskiego we Lwowie, przenoszono,
sprzedano z konsulatu wiele różnych nie
potrzebnych papierów, druków i aktów,
jako makulaturę. Część tej makulatury
dostała się do rąk redakcji „Kurjera

Biurowo
TECHNICZNE
FABRYKA

„MŁOT”

Częstochowa
ul. Dojazd 29
Tel. Nr. 203.

Urządzenia sanitarne: kanalizacje i wodociągi, ogrzewania centralne i wentylacje
Wanny i piece kąpielowe. aparaty dla fabryk chemicznych i laboratorjów. Pompy
Zbiorniki do wody, spirytusu, nafty etc. Rurociągi do wody i pary. Specjalne
łączenia do wysokiego ciśnienia i pary przegrzanej Konstrukcje żelazne

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-cia, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1887

WYKONYWA RZEZBY POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I SZTUKATERJE.

Telefon № 280

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowo Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Najlepszy krajowy węgiel z kopalni „Hr. Renard”
po k. 95 za korzec sześćcio pud. z dostawą do domów

wę, Kijów i Granice; do Niemiec przez Warszawę, Wilno, Libawę itd.

Wpływy zaliczeń kolejowych.

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów pośpiesznych krajowych: 03925 03949 03969 03970

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów bezpośrednich: 06437 06467 06371

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów krajowych zwyczajnych: 34673 35875 35977 36010 36023 36024 36034 36052 36057 36062 36111 36128 36131 36138 36143 36146 36163 36176 36183 36190 36197 36203 36220 36221

Nr. Nr. zaliczeń z frachtów bezpośrednich zwyczajnych: 49567 00743 01102 01412 01444 01483 01489 01530 01540 01545 01551 01579 01586 01597 01650 01656 01657 01658 01666 01696 01720 01721 01729 01761 01763 01777 01789 01793 01796 01821 01845 01850 01853 01877 01879 01889 01900 01925 01937 01983 02007.

Kradzież.

We wsi Wojtówce, Ignacemu Kolo-dziejczykowskiemu kradziono 2 krowy, odeprowadzone do stajni, skradli 2 krowy, i uprzęż, wartości 220 rubli. Zarządzone natychmiast poszukiwania nie dały żadnych wyników.

Kontrabanda.

Za tajne przemycanie kontrabandy przylapano został na granicy, mieszkający wsi Janów w powiecie Nowo-Radomskim, Aleksander Stępień, którego osadzono w areszcie.

Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 37 i kobiet 21.

Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście osób 8.

Korespondencje.

Z Noworadomska.

Zakończenie roku szkolnego.

Szkoły rządowe męzka i żeńska zakończyły rok szkolny już w początkach zeszłego tygodnia, szkoły zaś fabryczne, jako to: B-ci Thonet, B-ci Kohn i Twa Metalurgicznego, zakończyły go dopiero w ubiegłą sobotę; w dniu tym odbyła się spowiedź św. szkolnej dziatwy, w niedzielę zaś komunia św.; po skończonej mszy św. prefekt tych szkół, ks. Chwiłowicz, wygłosił piękną przemowę, stręczającą zasady przyjęcia sakramentów św. oraz przy okazji, o zamknięciu roku szkolnego.

Pierwsza spowiedź i komunia św.

Onegdaj, przybyli do pierwszej spowiedzi chłopcy z okolicznych wiosek, którym przez kilka tygodni lekcji katechizmu udzielał ks. Kalinowski, wczoraj zaś rano, po skończonej wotynie, odprawionej przez ks. Brzozowskię, wszyscy chłopcy w liczbie 240 przystępowali do komunii św.

Po odbytej komunii św. ks. Kalinowski wygłosił piękną przemowę do młodzieży i ich rodziców, podkreślając wagę owego chwili.

Po skończonym kazaniu rozdano dziatwie na pamiątkę medalionki na barwnych wstążeczkach.

Podrutek.

W ubiegłym tygodniu, wyrudna matka Katarzyna N. usiłowała poduczyć w polu w życie kilkomiesięczne dziecko, jednak występny czyn spostrzeżono w porę i wyrudna matka aresztowano, niemowlę zaś chwilowo wzięli na wychowanie p. Jaguszewscy z ul. Krakowskiej.

Z Łodzi.

Rewizja senatorska.

Delegowany członek komisji senatora Neuhardta urzęd. do szcz. zlec., r. st. Swierczkowi, dokonywał przez dwa dni szczegółowej rewizji wydziału powinności wojskowej w magistracie łódzkiej za ostatnie lat 8 od 1901 r. Rewizji uległy akty komisji poborowej, przyczem rewident żądał szczegółowych wyjaśnień. Wyniki rewizji trzymane są w tajemnicy. Wśród urzędników administracyjnych rewizja wywołata po-ploch.

Zbrodnia.

Na polach gminy Nowosolna, po-wiatu Łódzkiego, znaleziono trupa dwóch młodych kobiet. Sekcja lekarska wykazała, że padły one ofiarą zbrodni. Nazwisk zabitych nie ujawniono.

Z Warszawy.

Echa zamachu.

Jak pisze „Warsz. Dniew.,” stan zdrowia kapłana Aleksandra, naczelnika straży ziemskiej, rannego na dworcu kolejowym w Grodzisku, jest ciężki.

Oprócz ciężkiej rany od kuli rewolwerowej w szyję, kapitan Aleksander otrzymał wiele ran, spowodowanych przez odłamki bomby.

„Warsz. Słowo” donosi: Mimo poważnej rany, jaką otrzymał młodzie-niec, który rzucił bombę na kapłana Aleksandra, lekarze nie tracą nadziei wyleczenia go.

Śnia przysięgi.

„Warsz. Słowo” pisze co następuje: „Wczoraj w synagodzie przy ulicy Ry-nkowej pod nr 5, na ządanie senatora Neuhardta, miał złożyć przysięgę Izzaak Arkin, dostawca intendentury. Do aktu przysięgi przybył: jeden z członków komisji senatorskiej, rabin Hornblass i oficjalny delegat gminy żydowskiej, sekretarz rabinatu, Lichtman. Wszystkie już było przygotowane do uroczystego złożenia przysięgi i synagoga była oświetlona, kiedy nagle Arkin po chwili wahania wezwał członka komisji senatorskiej, odpowiedział go na stronę i tam zaczął coś opowiadać. Wysłuchawszy A., członek komisji oświadczył następnie rabinowi iż przysięga się już nie odepędzie.”

Ostatnia poczta.

GRANICA OSIADŁOŚCI ŻYDÓW.

Projekt zniesienia granic osiadłości Żydów, podpisany przez 166 członków Dumy państwowej, październików i opozycji został wniesiony do Dumy. Motywy główne projektu są następujące: istnienie w odnowionej Rosji granicy osiadłości Żydów jest ostateczną niesprawiedliwością względem wielomilijonowej ludności żydowskiej, dzwigającej wszystkie ciężary państwowe narówni z innymi warstwami ludności i przeco-żych duchowi manifestu z dnia 17 (30) października oraz podstawowym zasa-dą państwowości, jak również wyzrządza skądosi państwu, tamując rozwój ekonomiczny Rosji. Wreszcie, w mas-sach ludności rosyjskiej wychowuje szkodliwje przekonanie o prawności ucisku całych narodowości, należących do skła-du cesarstwa.

POWÓDZ W SZWAJCARJI.

Mimo, że już deszcz ustał, nadcho-dzą wciąż do Berna hitobowe wieści z całego kraju. 700 ludzi pracuje nad wstrzymaniem potoków Aaru, który, we-zbrawszy, zerwał wszystkie tamy. W Lucernie woda dochodzi do położonego wysoko hotelu Schweizerhof. Duzo sklepów w mieście zalanych. Szesć domów runęło w Frättigau. Linja kolejowa pomiędzy Kueblis a Molans zniszczona na przestrzeni 2 kilometrów; wszystkie mo-sty zerwane. Odbudowa zajmie ze dwa miesiące.

Miasteczka Gruesch i Schiers zupeł-nie odcięte od świata. Zurych już od dwóch dni pogrążony w ciemnościach skutkiem zalania zakładów elektrycznych i gazowych. Brak gazu daje się zwa-szcza uczuć w gospodarstwie domowym, wobec zaprowadzenia wszędzie kuchni gazowych. Mgła dosięga 1300 metrów, temperatura dość wysoka.

ZMIANY W GABINECIE PRUSKIM.

Zarówno kółka polityczne, jak prasa zostały niemal zaskoczone ustapieniem ministra spraw wewnętrznych Moltkego i ministra rolnictwa Armina. To też dzienniki poświęcają dotąd ustępieniom i nowomianowanym krótkie tylko, ogólnie wzmianki. Co do Moltkego, stwierdza-ją, że po niekorzystnym przebiegu sesji sejmowej ustapienie jego było tylko kwestią czasu, a Bethmann Hollweg musi go usunąć choćby dlatego, aby utrymać siebie. Ustąpienie ministra Ar-mina nie zupełnie umie sobie prasa wytłómaczyć.

O nowomianowanych ministrach rów-nież nie wiele mogą dzienniki powie-dzieć. Przypuszczają jedynie, że będą oni dalej snuć tę samą nić polityki rządu, lecz że może zaakcentują jeszcze sil-niej reakcyjny kurs pruski.

SUFRAŻYSTKI ANGIELSKIE.

W Londynie w niedzielę wieczorem przy wspólnie pogodzie odbyła się demon-stracja sufrażystek. Około 10,000 kobiet z rozmaitych stowarzyszeń lon-

dyńskich, oraz prowincjonalnych, zgro-madziły się przy Victoria-Embankment i przesylny przez ulicę Westend ku Al-berth Hall. Niosły 3,000 sztafardów i kroczły przy dźwiękach 40 kapeli. Każda sekcyj była pod dowództwem jednej marszałkowej, oraz kilku oficerek. Pro-wadziła cały pochód generałowa mrs. Drumond, jadąc konno w otoczeniu mrs. Kennedy, jako pułkownika, oraz dwu fligieladutantek. 617 kobiet w strojach więziennych symbolizowały męczarnie sufrażystek. Jedna sekcyj składała się z 12- do 20-letnich dziewcząt niezwy-kłej urody. W Albert Hall przywódczy-nie wygłosiły mowę, domagając się, naturalnie, praw politycznych dla kobiet.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).
Uczczenie pamięci Chopina.

Kraków 21. Ku czci Chopina odbyło się dziś przed południem nabożeń-stwo w kościele Marjackim. Wieczorem w teatrze obchód uroczysty.

Wizyta nacjonalistów w Chełm-szczyźnie

Chełm 21. Przybyła tu rano grupa członków Izby państwowej, przedsta-wiciele klubu nacjonalistycznego i T-wa Słowiańskiego.

Na dworcu spotkała ich chlebem i solą delegacja miejska z burmistrzem, poczem goście udali się do soboru ka-tedralnego. Po nabożeństwie odbył się obiad u ep. Eulogiusza, na którym obecni byli również przedstawiciele ludności miasta i dwóch delegatów z Galicji(?) Następnie goście wyjechali do Hrubie-szowa.

Potworne morderstwo.

Wozniesijskaja 21. W aule Cha-kuremskiej przez zemstę wyrżnięto całą rodzinę: żonę, zonę i pięcioro dzieci. Dziecko-niemowę znalezione zostały na dwie połowy na piersi matki.

Pożar.

Żytomir 21. Spaliło się miasteczko Derażne. Ocalało zaledwie 8 posesji. Przeszło 500 rodzin—bez dachu.

Położenie w Węgrzech.

Wiedeń 21. Hr. Khuen Hedervary, prezydent ministrów węgierskich i Lu-kacs, węgierski minister skarbu bawią w Wiedniu. Cesarz zamianował hr. Csacy na wniosek hr. Khuena prezyden-tem Izby magnatów.

Monarcha przyjeżdża w dniu 22 czer-wca do Pesztu, aby osobiście otworzyć parlament węgierski.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 21. Na ostatnim posiedzeniu

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągnięniu V klasy 104 loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

Dnia 21 czerwca 1910 r., jako w 8-ym dniu ciągnięcia wyszły następujące główne wygrane:
Rb. 8,000 na nr. 6346. Rb. 4,000 na nr. 18272. Rb. 2,000 na nr- 16991.
Rb. 1,000 na nr- 164 457 2307 2746 3325 6576 11139 15836 22613. Rb. 400 na nr- 3244 8703 11330 13657 16621 18771 23287 28811
Rb. 200 na nr- 94 3323 3987 7582 14945 15427 16880 18549 20343 20443. Rb. 100 na nr- 2728 3849 3974 4474 6434 7004 7151 8326 11052 11206 11863 11915 13752 16262 16601 16857 18639 21387 23909.

Po rubli 80 wygrali N-ry

Table with 3 columns of lottery numbers and their corresponding amounts, listing winners for various prizes from 80 rubles down to 40 centimes.

i podjął się pułk wystawić, ale gdy mu odmówiono, powrócił do Anglii, i do śmierci, miłany za kobietę, w niej mieszkał. W ostatnich latach życia, gdy często na zdrowiu zapadał, odwiedzał go chirurg francuski imieniem Elizeusz, ale ten najmniejszego nie miał podejrzenia o płci, którą mu wyrok sądu angielskiego i rozkaz rządu francuskiego nadał. Umiera na koniec: przywołany Elizeusz, z zadziwieniem poznał, że d'Eon nie jest kobietą. Wzywa więc nazajutrz kilku chirurgów, którzy w przytomności znakomitych osób Lorda Jarmouth, Pana Sidney Smith etc. obezrzeli ciało, i dowiedzieli się, że mniemana kawalerowa d'Eon była rzeczywiście mężczyzną.

— **Polak posłem do Sejmu bośniackiego.**

Posłem do Sejmu bośniackiego z kurji katolickiej inteligencji wybrany został Polak, dr. Wiktor Jankiewicz, adwokat w Dolnej Tużli w Bośni, rodem z Gorlic w Galicji. Dr. Jankiewicz ukończył gimnazjum w Jaśle, zaś studia uniwersyteckie odbywał częścią w Pradze, poczem uzyskał stopień doktora praw na uniwersytecie Jagiellońskim. Po u-

kończeniu studiów, poświęcił się chwilowo adwokatrze w Galicji, poczem wstąpił na praktykę sądową w Bośni, gdzie wkrótce znowu przerwcił się do adwokatury, której się już w zupełności poświęcił. Obecnie jest adwokatem w Dolnej Tużli, gdzie zaskarbił sobie takie zaufanie, iż pomimo swego obcokrajo-wego pochodzenia, uzyskał jeden z czterech mandatów sejmowych w kurji katolickiej inteligencji. Liczy obecnie czterdzieści kilka lat życia. D. Jankiewicz jest synem mieszczanina gorlickiego p. Józefa Jankiewicza.

— **Wykopaliska w Ostji.**

Roboty wykopaliskowe, prowadzone w Ostji pod Rzymem, dają niespodziewane wyniki. Odkopano całe miasto, zbudowane według planów jednego architekta. Zdaniem biegłych powstało ono w wieku II-im cesarstwa i według wszelkiego prawdopodobieństwa została zbudowana na rozkaz cesarza Hadriana, ponad dawnym miastem republikańskim. Nad ulicami i placami, które powstanie swoje zawdzięczają republice, ciągną się ulice nowe i nowe place; trzeba było pozostawić miasto podnieść, inaczej bowiem zalałoby je Tyber, poziom rzeki się pod-

niósł i woda groziła zburzeniem pałaców, sklepów i świątyń. Istnieją jeszcze znaki obu różnych epok; przedewszystkiem napisy z czasów republikańskich. Poddani cesarza nie burzyli nic — pozostawili wszystkie budowle przodków. Nowe miasto zbudowane według planu bardzo prostego, możnaby powiedzieć, według typu wielu miast nowoczesnych, zwłaszcza amerykańskich. Wszystkie ulice i place są prostokątne i szerokie, a szerokość ta dochodzi niekiedy do 20 metr., miasto ma wszystkie cechy miasta łapielowego; zdaje się, że było podzielone na dwie części — na dzielnicę wycwornych willi, w których mieszkali patrycjuszcy rzymscy i na dzielnicę handlową. Sądząc z ruin różnych sklepów i straganów, które pozostały, handel musiał być bardzo ożywiony; są też ślady spirychroz, znalezione beczki i beczułki, a na każdej z nich oznaczona jest ilość ich pojemności: 10 — 20 — 30 amfor. Wykopano również różne przedmioty sztuki — posągi, wyroby z terrakoty, napisy, trumny. Wszystkie te przedmioty umieszczone będą w pięciu salach w zamku w Ostji.

— **Sara Bernhardt przed sądem.**
Wyrok sądu w sprawie Sary Bernhardt, oskarżonej przez znanego poeę francuskiego, Henryka Bataille, o kwotę 20,000 franków za niewystawienie „Fausta”, przerobionego przezeń na scenę w myśl poprzedniej z nią umowy, wypadł na niekorzyść wielkiej artystki, która zmuszoną będzie wypłacić tę kwotę w przeciągu 5 miesięcy. Z powodu tego wyroku umieścił Henryk Bataille list w piśmie francuskim, w którym stwierdza, że sumę tę uważa za słuszną mu się należącą za niedotrzymanie poprzedniej umowy i że użyje jej w części na nagrodę za tom poeji, który użna za interesujący, w części zaś na wystawienie nie wydanej dotąd, a oryginalnej sztuki któregoś z młodych autorów.

Z szafy depouwe 2 łózka depouwe solidnej roboty nowe do sprzedania Zgłoście się do stolarza 2 Aleja 31 1912
S. Boms si rzęzy felczer, zamieszkał na stałe w Krakowku. 1291
Osoba młoda sympatyczna potrzebna do zarządu gospodarstwem domowem, wiadomość ul. Szkolna 20 m. 1. 1298

Tow. Akc. Zakładów Ceramicznych **Dziwulski i Lango** w Warszawie.

Fabryki: w Opocznie i Sławiąnsku.

POLECA: posadzki terrakotowe. płytki terrakotowe. glazurowane, zwykłe i fantazyjne: licówki zwykłe i glazurowane. Wyroby ogniotrwałe

Zamówienia przyjmuje:

Przedstawiciel: **ZDZISŁAW RYLSKI**, Częstochowa Aleja 11 Nr. 33 Tel. 93.

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
Częstochowa, Herby pr., Herby ros i Granica
Kantor mieści się przy ul. Panny-Marvi Nr. 18 w oficynie: lewo (parter) Telefon 38.
W zakresie operacji wchodzi: dzienie i ekspedycja towarów przyrzozowych wyzozozonych o warunkach najprzystępniejszych 448-180-2

OKULISTA
Dr. med. ST. MARROWSKI
b. Asystent Lwowskiej Kliniki Okulistycznej
zamieszkał w Częstochowie przy ul. Teatralskiej Nr 13 w domu p. Kowowej
Przyjmuje chorych na oczach od 10-12 rano i od 5-6 po południu.

VICHY
Wskanod: Wapnia, Fluorku, Wapnia, Wapnia
Choroby Nerwek, Pęcherza i Zolnodka.
Choroby Wątroby i Przy-rzadu Zolciowego.
Choroby Kanałów Tętniaw-nia Zolnodka, Kiszczek.
Wieloletni doświadczeni lekarze i dokladnie określone skutki
Wapnia, Fluorku, Wapnia, Wapnia
Wapnia, Fluorku, Wapnia, Wapnia
Wapnia, Fluorku, Wapnia, Wapnia
Wapnia, Fluorku, Wapnia, Wapnia

Pierwsza Warszawska Szkoła LEMARSKO-DENTYSTYCZNA
(Istniejąca od Roku 1897)
Lek.-dentysta L. SZYMANSKIEGO
Warszawa, Nowo-Micdowa №1. Tel. 109-07
Zapisy nowowstępujących słuchaczów i słuchaczek już rozpoczęte. Programy wyszły się bezpłatnie. Żądane dokumenty podług ustawy mają być przedstawione w porządku, bezwarunkowo w oryginałach. Lekcje zaczynają się 14 Września.

Skład Apteczny
Wacława Orzeł
od Lipca r. b.
przeniesiony zostanie
do domu W-nej Wnorowskiej
III Aleja róg ul. Szkolnej

Dostaw w zakresie robót Kamieniarskich
z granitu jako to: schodów, podestów, progów, i. t. p. jak również granitowych bruków najrozmaitszych rodzaj podejmuję się poważna firma i przesyła oferty i wzory chętnie na żądanie
Zakłady Granitów Arnsdorf
M. JACOBOWITZ WŁAŚCICIEL
Kamienicofomów GLEIWITZ O. S.

„LECH” Kantor Przewozowy
Aleja 8-cia № 55, telef. 828.
Uskuteczania szybko i dokladnie przeprowadzki mieszkań, biur, fabryk i t. p. z gwarancją. Wysła i odbiera wszelkie towary z kolei. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczor.

Rohn Zieliński i S-ka
Warszawa
Jerozolimska 117
adr. dla depesz „Rhnzelelński”
POMPY Warthingtona
POMPY pneumatyczne „Neptun”
POMPY elektryczne i transmisyjne
Rury żebrowe. Radjatory.
Przedstawiciel Stanisław Głinsberg.
213 Częstochowa Zawiercie.

Centralna Stacja Elektryczna
w Częstochowie
Oddział Instalacyjny
Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
Wszelkie artykuły elektrotechniczne stałe na składzie.
Projekty i kosztorysy bezpłatnie

Potrzebna zaraz sklepowa obo-dena znana dobrze z handlem produktów spożywczych i rachunkowoscią oraz posiadająca kaucję 200 rubli. Pensja miesięczna 30-35 rb. mieszkanie, światło i opał Wiadomość w Administracji 1 82
Młody roztrpny chłopiec lokaj potrzebny na wieś na wyjazd z głosem się Aleja III 54 Stróż weksze 1-2-1284
Zginął paszport wydany przez gminę Usaczyn powiat Piotrkowski na imię Władysława Szyewskiego. 3-1-1286
Piekarnię ze sklepem i mieszka-niem do wynajęcia od 1 Lipca, Ulica Krakowska № 52 Wiadomość u stróża. 1283

Zginęła karta paszportowa wydana przez fabrykę Mot-w na imię Jana Kwiecień 1285
Zginął paszport wydany gminą Piliça powiat Olkuz na imię Antoniego Kameckiego 1290

Adwokat Warszawa Wileca 1 od 11-egjo do 5-6j, 1076

Dom sprzedam przy Ulcy S-ka, Władysława wiadomość u właściciela Ulca Nowa 46-3 1283
Zginął paszport wydany przez gminę Grodziszka na imię Marjanny Skrzepielic 1292

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja 11 Nr. 43 — w Zawierciu księ-garnia p. K. Lubcke i S-ka, — w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1.50; kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub ednoszeniem do domów.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadestane) k. 50 nekrologi k. 20 Drobnę ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20